

Σύγκρουση δύο κόσμων

Τρεις γονείς καταθέτουν στα «ΝΕΑ» τις προσδοκίες τους και τους προβληματισμούς τους για το νομοσχέδιο που πέρασε από τη διαδικασία της διαβούλευσης και πλέον αναμένεται στη Βουλή προς ψήφιση

ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΜΟΥΡΕΛΑΤΟΥ

Το τεράστιο ενδιαφέρον της ελληνικής κοινωνίας για τις αλλαγές που φέρνει το νομοσχέδιο του υπουργείου Δικαιοσύνης στο οικογενειακό δίκαιο με τη συνεπιμέλεια γίνεται αντιληπτό από τα χιλιάδες σχόλια, συγκροτημένα 14.821, που δέχθηκε στις δύο εβδομάδες που τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση από τους ενδιαφερομένους. Για να ικανοποιηθούν όλες οι πλευρές, η πολιτεία τις επόμενες μέρες θα χρειαστεί να βαδίσει σε τεντωμένο σχοινί μέχρι να φέρει προς ψήφιση ένα σχέδιο νόμου που θα εξασφαλίζει πρωτίστως τα δικαιώματα του παιδιού στο όνομα των οποίων συγκρούονται δύο κόσμοι.

Από τη μία, οι μαμμάδες που με το ισχύον καθεστώς νιώθουν αποκομμένοι από τη ζωή του παιδιού τους και προσδοκούν μέσα από τις αλλαγές περισσότερο και ποιοτικότερο χρόνο στην άσκηση της γονικής μέριμνας. Και από την άλλη, οι μαμμάδες, κατά καιρούς θύματα ακραίων συμπεριφορών των συζύγων τους, από πλήρη αδιαφορία μέχρι και κακοποιτικές ενέργειες εναντίον των ίδιων και των παιδιών τους, που τους φαίνεται αδιανόητη σε ορισμένες περιπτώσεις η υποχρεωτική συνεπιμέλεια (από κοινού άσκηση της γονικής μέριμνας, ελάχιστο μαχητό τεκμήριο επικοινωνίας κατά το 1/3 του συνολικού κατανεμημένου χρόνου και τόπος διαμονής τέκνου). «Κάθε περίπτωση πρέπει να εξετάζε-

ται ξεχωριστά» λέει στα «ΝΕΑ» η Στέλλα Χίου, διαζευγμένη μητέρα δύο παιδιών. Και επειδή η λύση δεν μπορεί να είναι σολομώντεια, στον δρόμο προς την ψήφιση, η πολιτεία θα πρέπει να αποφύγει τις «νάρκες» εγωισμού και να εξασφαλίσει ότι έκλεισε καλά όλα τα «παραθυράκια» που αφήνουν τα παιδιά εκτεθειμένα σε νέους ή παλιούς κινδύνους.

Το νομοσχέδιο για τη συνεπιμέλεια είχε τεθεί σε δημόσια διαβούλευση μέχρι την 1η Απριλίου και η ψήφισή του αναμένεται τις επόμενες ημέρες. Σε αυτό, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνονται και οι διατάξεις για το άυλο (ηλεκτρονικό) διαζύγιο, ενώ εισάγεται και ο θεσμός της διαμεσολάβησης. «Σε περίπτωση διαφωνίας, κατά την άσκηση της γονικής μέριμνας οι γονείς υποχρεούνται να καταβάλλουν προσπάθεια για την εξεύρεση κοινά αποδεκτών λύσεων, προσφεύγοντας, εάν είναι απαραίτητο, σε διαμεσολάβηση. Αν διαφωνούν και το συμφέρον του τέκνου επιβάλλει να ληφθεί απόφαση, αποφασίζει το δικαστήριο» αναφέρεται στο άρθρο έξι.

ΣΤΕΛΛΑ ΧΙΟΥ

«Όταν τα παιδιά είναι μικρά, η φιγούρα της μάνας είναι πιο απαραίτητη»

Επειτα από 16 χρόνια γάμου, η Στέλλα πήρε τη δύσκολη απόφαση να χωρίσει και από τον Νοέμβριο μένει με τα δύο της παιδιά έχοντας εξασφαλίσει μια προσωρινή διατροφή 400 ευρώ και την αποκλειστική επιμέλεια. Ο σύζυγός της δεν εργαζόταν και δεν επέτρεπε ούτε στην ίδια να εργάζεται με αποτέλεσμα να ζουν με 700 ευρώ τον μήνα, προερχόμενα από ενοίκια, ενώ η ίδια αναγκάζονταν σε τακτική βάση να ζητά βοήθεια για να βγει ο μήνας από τους γονείς της. Από τα 400 ευρώ της διατροφής, ο πρώην σύζυγος καταβάλλει μόλις 30 ή στην... καλύτερη 70 ευρώ για 30 ημέρες. Αν και στο πρώτο δικαστήριο ο πατέρας δήλωσε ότι δεν θέλει την επιμέλεια, η ίδια δεν τον έχει στερήσει τα παιδιά ούτε μία μέρα. «Προσπαθήσαμε χρόνια να συνεννοηθούμε, δεν υπήρξε κοινός τόπος, οπότε αναγκάστηκα να φύγω για ένα καλύτερο μέλλον για μένα και τα παιδιά μου. Κατέφυγα στο δικαστήριο εξ αρχής γιατί το ένα παιδί πάσχει από διαβήτη» περιγράφει η ίδια και συνεχίζει: «Ο πρώην σύζυγος είναι... παλαιός κοπής, δεν ασχολούνταν ποτέ με τα παιδιά. Ήταν αποστασιοποιημένος, δεν έπαιζε μαζί τους, δεν ενδιαφερόταν να τα πηγαίνει σε δραστηριότητες... Εχω ακούσει ότι με τον νέο νόμο

θα έχει ίσα δικαιώματα και ο πατέρας από τότε θα βλέπει τα παιδιά. Βέβαια θα έχει και τις ανάλογες υποχρεώσεις γιατί, αφού θα τα έχει ίσες ημέρες, θα πρέπει να τα ταΐζει, να τα φροντίζει και να συμμετέχει στο μεγάλο. Τον θεωρώ καλό νόμο για πατεράδες που είναι άξιοι να συνεχίσουν να έχουν τα παιδιά τους στη ζωή τους. Υπάρχουν, εξάλλου, και πολλές μαμμάδες, δυστυχώς, που "χρησιμοποιούν" τα παιδιά και δεν τα δίνουν στους μαμμάδες, κάτι που εγώ δεν το έκανα ποτέ. Κάθε περίπτωση πρέπει να εξετάζεται ξεχωριστά. Στη δική μου την υπόθεση, που ο πρώην σύζυγος έχει κάνει τα παιδιά να μη θέλουν να κατοικήσουν στο σπίτι του ούτε ένα βράδυ, δεν μπορώ να διανοηθώ ότι θα υπάρξει νόμος που θα υποχρεώνει τα παιδιά μου να μείνουν κάπου που δεν θέλουν. Αν οι γονείς είναι σωστοί και αντεπεξέρχονται στις υποχρεώσεις τους, τότε ασ έχουν συνεπιμέλεια. Το παιδί ζούσε και με τους δύο και χρειάζεται και τους δύο. Όταν τα παιδιά είναι όμως μικρά, ίσως η φιγούρα της μάνας είναι περισσότερο απαραίτητη».

1. ΣΥΓΚΡΟΥΣΗ ΔΥΟ ΚΟΣΜΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 15/04/2021 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 15/04/2021

Σελίδα: 39

Τα 14.821 σχόλια που δέχθηκε το υπουργείο Δικαιοσύνης στις δύο εβδομάδες που τέθηκε το νομοσχέδιο σε δημόσια διαβούλευση αναδεικνύουν το τεράστιο ενδιαφέρον της ελληνικής κοινωνίας

για τη συνεπιμέλεια

ΝΙΚΟΣ ΓΚΟΛΦΗΣ

«Είναι μεγάλος πόνος το να έχεις παιδί και στην ουσία να μην έχεις»

Το 2014, ο Νίκος Γκόλφης, πατέρας ενός 13χρονου σήμερα αγοριού, ανέλαβε υπεύθυνος επικοινωνίας του Συλλόγου «Συνεπιμέλεια» καθοδηγούμενος από το προσωπικό βίωμα ενός διαζυγίου που ξεκίνησε ήδη από το 2010. «Ενέταξα το προσωπικό μου θέμα στο κοινωνικό και είδα πολύ καθαρά ότι δεν αφορά μόνο εμένα, δεν έχει να κάνει με καλούς και κακούς ανθρώπους, έχει να κάνει με τον προηγούμενο νόμο που έδινε στον έναν τα πάντα και στον άλλον τίποτα. Οδηγός ήταν η προσωπική δυστυχία. Γιατί μιλάμε για πολύ μεγάλο πόνο: Το να έχεις παιδί και στην ουσία να μην έχεις. Παιδιά κάνουμε όχι για να είμαστε τουρίστες στη ζωή τους αλλά για να τα αναθρέψουμε. Είναι τραγικό να βλέπεις το παιδί σου κάθε δεύτερο Σαββατοκύριακο και ένα τρίωρο μέσα στην εβδομάδα. Δεν μπορούσα να καταλάβω πώς επειδή χώρισα δεν θα βλέπω το παιδί μου. Τα ζευγάρια χωρίζουν, οι γονείς παραμένουν γονείς.

Μπήκα στη διαδικασία να διεκδικήσω την επιμέλεια γιατί δεν υπήρχε άλλος τρόπος ουσιαστικής σχέσης με το παιδί μου. Το δικαστήριο αποφάσισε το 2016 ότι την αποκλειστική επιμέλεια θα πάρει η μητέρα» διηγείται από την πλευρά του ο Νίκος Γκόλφης. «Ο προηγούμενος νόμος τιμοδοτούσε και ενίσχυε τις αντιπαλοότητες μεταξύ του ζεύγους με επίδοιο το παιδί. Φαίνεται για πρώτη φορά ότι γίνεται μια σοβαρή προσπάθεια να αλλάξουμε κατεύθυνση, να αλλάξουμε ζωή. Υπάρχουν όμως πολλά παραθυρμάκια. Για παράδειγμα, αναφέρει ξανά, "ο γονέας με τον οποίον συνήθως διαμένει". Όταν λέμε ισότητα, εννοούμε ισότητα. Δεν υπάρχει κάποιος που συνήθως διαμένει. Επίσης, δεν είναι ξεκάθαρο σε σχέση με τον χρόνο που λέει το 1/3. Εμείς λέμε ο χρόνος να είναι μισός-μισός, με κατ' ελάχιστον 1/3 του συνολικού χρόνου του παιδιού και όχι του συνολικού χρόνου επικοινωνίας. Ακόμη, δεν αναφέρει ότι μπορούν να μπουν στον νέο νόμο και όσοι έχουν "αμετάκλητες δικαστικές αποφάσεις". Και καλό είναι να μπει μια διάταξη για τους γονείς που είναι κακοποινίτες, ώστε να βγαίνουν γρήγορα οι αποφάσεις, μέσα σε ένα δίμηνο. Τα σχόλια στη διαβούλευση ήταν συντριπτικά υπέρ της συνεπιμέλειας. Πιστεύω η κυβέρνηση θα το λάβει σοβαρά υπόψη και θα κινηθεί προς την οριστική και ριζική αλλαγή του προηγούμενου νομικού καθεστώτος. Αυτός ο νόμος είτε αλλάζει ριζικά, είτε αν γίνουν ένα - δύο μικρά βήματα, στην ουσία δεν αλλάζει καθόλου» καταλήγει.

ΙΩΑΝΝΑ ΤΣΙΡΙΚΟΥ

«Το νομοσχέδιο εξυπηρετεί τα συμφέροντα του πατέρα, όχι τα συμφέροντα του παιδιού»

Για εννιά χρόνια, η Ιωάννα προσπάθησε χωρίς επιτυχία να συνεργαστεί με τον πρώην σύζυγό της για την ανατροφή των παιδιών τους καταλήγοντας συχνά σε καβγάδες αφού εκείνος ήθελε την... ναυακία του και προτιμούσε να ξεδεύει το εισόδημά του σε ταξί - καθώς δεν οδηγούσε -, αναψυκτικά, τσιγάρα, πατατάκια και... video games. Είχε φροντίσει να αγοράσει, μάλιστα, ένα τζιμπέτι στην πεντάχρονη κόρη του για να μην τον ενοχλεί όσο αυτός έπαιζε, ενώ προς το παρόν δίνει τα 250 ευρώ από τα 350 που ορίζει η προσωρινή διατροφή. Τα 100 τα αφαιρεί ως έξοδα μετακίνησης...

«Προσπαθήσαμε για συναινετικό διαζύγιο αλλά δεν τα βρισκόμασε και πήμε δικαστικός. Ο πρώτος δικηγόρος που είχα ήταν στη νομοπαρασκευαστική επιτροπή του νομοσχεδίου και μου το πρότεινε σαν λύση. Του είπα, εγώ μένω Γλυφάδα, ο μπαμπάς Αθήνα, πώς θα πηγαίνονται τα παιδιά στο σχολείο, πώς θα αλλάζουν σπίτι, πώς το έχουν σκεφτεί το νομοσχέδιο; Και μου απάντησε ότι "στη δική σας περίπτωση φυσικά δεν μπορεί να εφαρμοστεί, όμως σε άλλες θα μπορούσε". Θεωρώ αστειές τις διατάξεις του νομοσχεδίου. Δεν μπορεί το παιδί να είναι βαλίτσα και να αλλάζει σπίτι. Ένα σπίτι πρέπει να μάθει, να έχει το κρεβάτι του, τα ρούχα του, τα παιχνίδια του, τους φίλους του. Επίσης, για να μπορεί να εφαρμοστεί αυτό το νομοσχέδιο πρέπει αναγκαστικά οι σύζυγοι να μένουν κοντά. Και δεν νομίζω ότι βοηθά στον ψυχισμό του παιδιού. Αλλιώς θα μεγαλώνει με τον πατέρα, άλλες συνθήκες έχει με τη μητέρα, θα συνηθίσει στο τέλος, δεν θα ξέρει τι ισχύει. Η αν ένας από τους δύο έχει σύντροφο, είναι υποχρεωμένο το παιδί να γνωρίζει συνέχεια νέους ανθρώπους; Δεν νομίζω ότι υπάρχει και μεγάλη λογική σε αυτό το νομοσχέδιο. Δεν ξέρω σε τι εξυπηρετεί, πέρα από τα συμφέροντα του πατέρα. Τα συμφέροντα του παιδιού δεν νομίζω ότι καλύπτονται».

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ ΚΩΣΤΑΣ ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ

Συνεπιμέλεια: δικαίωμα ή υποχρέωση

Το υπό διαβούλευση νομοσχέδιο του υπουργείου Δικαιοσύνης με τίτλο «Μεταρρυθμίσεις αναφορικά με τις σχέσεις γονέων και τέκνων και άλλα ζητήματα Οικογενειακού Δικαίου» καθιερώνει για πρώτη φορά την υποχρεωτική συνεπιμέλεια των τέκνων, προβλέποντας ότι η επικοινωνία του γονέα με τον οποίο δεν διαμένει το τέκνο τεκμαίρεται στο 1/3 του συνολικού χρόνου επικοινωνίας, εκτός αν ο γονέας αυτός ζητά μικρότερο χρόνο επικοινωνίας ή

ΓΝΩΜΗ

ΤΗΣ
ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΣ
Γ. ΓΕΩΡΓΑ-
ΚΑΚΟΥ

ή μεγαλύτερος χρόνος επικοινωνίας για λόγους που αφορούν στις συνθήκες διαβίωσης ή στο συμφέρον του τέκνου και εφόσον σε κάθε περίπτωση δεν διαταράσσεται η καθημερινότητα του τέκνου. Επίσης προβλέπεται υποχρεωτικά κοινή απόφαση των δύο γονέων σχετικά με την ονοματοδοσία, το θρήσκευμα, ζητήματα υγείας και εκπαίδευσης του τέκνου, καθώς και τον τόπο διαμονής αυτού. Στην πράξη όμως έχει κριθεί ότι σε θέματα επιμέλειας του τέκνου η κοινή απόφαση των δύο διαζευγμένων γονέων, η εναλλασ-

σόμενη κατοικία, το μίσθωμα της ζωής του και οι ατέρμονες σχετικές διαφωνίες ουδόλως συνάδουν με την ισορροπία και την ομαλή καθημερινότητα αυτού.

Καταρχήν η Νομολογία των Ελληνικών Δικαστηρίων δεν αναθέτει πλέον αποκλειστικά την επιμέλεια στις μητέρες. Είναι αυξανόμενος ο αριθμός των πατεράδων που διεκδικούν και κερδίζουν την επιμέλεια των ανηλίκων τέκνων τους, πλην όμως παραμένει μεγαλύτερος ο αριθμός αυτών που αναγνωρίζουν ότι ο ρόλος της μητέρας στη ζωή των παιδιών τους είναι πρωταγωνιστικός και αναντικατάστατος. Σαφώς υπάρχουν περιπτώσεις δικαστικών αποφάσεων στις οποίες ο πατέρας αδικήθηκε ως προς την επικοινωνία με το ανήλικό τέκνο του, όπως και περιπτώσεις όπου η μητέρα μεθόδευσε την πατρική αποξένωση ως μοχλό πίεσης για την τήρηση της υποχρέωσης διατροφής εκ μέρους του πατέρα. Όμως οι περιπτώσεις αυτές αρκούν για μία ραγδαία νομοθετική μεταρρύθμιση;

Η εμπειρία μου στον χειρισμό υποθέσεων Οικογενειακού Δικαίου έχει καταδείξει ότι η συναινετική άσκηση της συνεπιμέλειας είναι δείγμα προόδου και προάγει τον δεσμό του ανηλίκου με αμφοτέρους τους γονείς του, όμως η υποχρεωτική άσκηση της συνεπιμέλειας οδηγεί σε αδιέξοδο. Το συμφέρον του ανηλίκου τέκνου που προσπαθούμε να διαφυλάξουμε δε συνίσταται στο στεγανό της συμμετοχής και των δύο γονέων στην ανατροφή του αλλά στην ουσιαστική κάλυψη των αναγκών του και την ομαλή διαβίωσή του. Το ως άνω νομοσχέδιο ποσοτικοποιεί τον χρόνο επικοινωνίας με τον γονέα που δεν ασκεί την επιμέλεια όμως δεν ορίζει τι θα γίνει με την καταβλητέα διατροφή. Θα καταβάλλεται αναλόγως του χρόνου που περνά το παιδί με έκαστο γονέα; Κάτι τέτοιο θα άνοιγε νέες αντιδικίες για το αναλογικό μίσθωμα του κόστους ανατροφής του τέκνου.

Εν κατακλείδι θεωρώ ότι μία δικαστική απόφαση με πλήρη επικοινωνία του γονέα που δεν ασκεί την επιμέλεια και με δικλίδες που κατοχυρώνουν την πιστή τήρησή της από τον έτερο γονέα παραμένει η ιδανική λύση προκειμένου και να μη θίγονται τα δικαιώματα των γονέων και κυρίως η ζωή του τέκνου να παραμένει κατά το δυνατόν πρακτικά και ψυχολογικά ισορροπημένη, κάτι που συνιστά την ουσία της γονικής μέριμνας που ασκούν εκ του Νόμου αμφοτέροι οι γονείς.